

F O A I E

pentru

minte, inimă și literatură.

№. 23.

Luni, 9. Iunie

1847

ЅНЃ РЪСПЃНСЃ

ла префачериле дмвџетџрилор дин
Молдова.

А амџдї тодї ачеї че факџ парте ла
трџнџла дмвџетџрилор пџбличе, шї карїї
сџнтџ некџвџади де аскџџителе дмвџсџетџри
але артикџлџи пџбликатџ дн Nr. 7 шї 8
дин Фоаеа де Трансилванїа, ар фї зџџ трї-
џмфџ пре стрџлџчїтџ а ачелор дої I. I.
Domџэле скріїторїџ, департе фїндџ кџ то-
тџла де а амвїдіона кріїкареа сістемеї нџџ
че с'аџ дмтродџсџ дн школї де кџтрџ о-
кџрџмџїре, дмї веї да воїе де шї тџрџїџ,
ка сџ тџ дмчеркџ адї рџспџнде дн зпеле
прївїнде. Еџ нџџї пїзмџескџ лџзџра че
поате кџреї кџ џ'аџ дмподобїтџ авреола,
дн дмчеркџреа че аї дмтрџпрїнсџ акџм де
кџтва тїмпџ де а фї авторїџ; вџкџрїа ачеа-
ста. . аї кџпоскџт'о сіпџгџрџ шї дмкџ преа
вїне дела тодї ачеїа че те-аџ шїџтџ, пре-
кџм шї дела ачеї че де авїа те-аџ кџпо-
кџтџ. Дмтџрџїереа ачестџї рџспџнсџ нџ
трџвџе а о дмсџшї пїчї декџмџ зпџї декџв-
рџжерї, дарџ тїмпџлџї, кареле аџ черџт'о
ка неапџратџ, пентџ ка нџ дин прїпїре сџ
кадџ тодџ дн ачеа категорїе, дн кареа аї
кџлџтџ Дга дн прївїреа адеџџрџлџї. Рџ-
спџзџсџла теџ де шї нџ ва кџпрїнде дн сіне

вџрео сістемџ саџ некџсџ, тџ веї ерта, кџчї
ла ачеаста лџзџндџдї артикџл дмпїпте, пџте
кџ м'амџ дмкџркатџ саџ дмкџлчїтџ дн а-
палїзареа лџї, дарџ кџ тоате ачесте тџџ
воїџ сіпџгџї а нџї перде џџлџл дин ведеџе,
дџпџче кџ тодџ мїстісізмџл че'л каракте-
рїзџзџ дин дмченџтџ, пџнџ дмсфџршїтџ
л'амџ пџтџтџ редџвче ла дџџ пџрџдї, адїкџ:
ла о сістемџ де дмвџетџрџ резонатџ
дџпџ кџм зїчї, шї ла о сістемџ нџџ де
окарџ дџпџ кџм о десџлџещї. Ачестџї
артикџл вџџнд сџї даї зџџ аерџ де фїнеџџ
асџзї дмподобїндџл кџ: вџазї, кїпарошї,
кџптечеле, пасерї, флорїчеле шї чїне маї
шїе кџ кџте фїгџрї реторїче шї софїсме
зџдарпїче.

Domџэле ера де прїсџсџ а не амџдї
кџ зџџ нџтолџ: де прїачїпїї, де максїме
дн лїмџї фелџрїте шї де кџпосїпїнде аша
де адџпчї де каре не тїрџмџ кџм аџ пџ-
тџтџ ешї дин кріерїї а дої I. I. Кеарџ дн
рџндџрїле дїпџтџї дмченї адї десџлї та-
ленџл чел фџрџмосџ, кџндџ дмтр'зџџ кїпџ
мїстікџ аплаџдезї оарекџмџ стрїкареа їнстї-
тџтџрилор, спџлџндџле кџ ана ешїтџ дин
пенџлџл Дталџ; рекџпосїпїнда Domџэле дн-
сџ ар фї трџвїтџ сџџї паралїзеџџ конде-
їџл пентџ зїдїєрїле ачеле оспїталїєџе че
џ'аџ фостџ де адџпџстџ дн кџрџсџ де маї

мълці ані, ші фъръ де каре чіне щіе че ера ші де Дта ші де пої тоді чеї сърачї, кьндѣ джкъ астѣзі вїтѣндѣне дмпрецірѣл пострѣ, ведемѣ о мѣлдіме де асеменеа фїї аї падіеї. Дта аѣ тревзі съ щїї къ дн-фїндареа інстїтѣтрїлор къ цїпереа тіверї-теї, аѣ фостѣ мїжлокѣ чел адемініторїѣ шї мѣнтѣторїѣ, каре аѣ адѣнатѣ дїп сїнѣ-рїле фамїлілор, фїї ачеа, карїї ка шї дн-паїнташїї лор ретѣчеаѣ дн дотѣперекѣ неціїодеї де маї мѣлді ані акѣм. Deskїс-фаѣ оdatѣ шкоалеле шї інстїтѣтѣл, с'аѣ фѣкѣтѣ шї чеа днтїе ловїре оторѣтоаре апатїеї дн кареа зѣчеа сїмдїреа націона-лѣ шї аторїѣл дмвѣдетѣреї. Semınarıa Benıamїnъ ла 1804 дѣдѣ чеа днтїї пїлдѣ, шї інстїтѣтѣл съѣ адѣнѣ де не ла алтаре-ле сфїнте копїї вїсерїкашї. Школа Basї-ліанъ ла 1828 фѣкѣтѣ вѣл ал доїлеа апелѣ, шї дмвѣдеторїї къ адїмінірї аѣ пѣтѣтѣ стѣлде фїї дела ветреле пѣрїнтещї спре аї консекра мѣзелор, ал кѣрора предѣ пѣ'л кѣпощеаѣ. Ынѣ апѣ де авїа трекѣсе шї джкѣперїле ераѣ де тотѣ днѣсте, фїе-каре пѣрїнте дорѣа акѣм а'шї ведеа фїїл дм-вѣцѣндѣ; дн ачестѣ кїпѣ с'аѣ децентатѣ аторїѣл щїїнделор; респектеазѣ дарѣ шї пѣ те вѣкѣра де кѣдерѣа інстїтѣтрїлор. Мѣстрїїле дн Молдова аѣ тотѣ вѣл асе-тенеа днчепѣтѣ. Каре дїп Молдо-Ромѣнї пѣлѣ дн ачеастѣ епохѣ шї аѣгте ла 1841 аѣ апѣкатѣ чїоканѣл шї аѣ вѣфлатѣ фоїле, лѣкѣрѣ деспредѣвїтѣ шї ка менїтѣ пѣзмаї дї-ганїлор. О зїдїре вѣлѣ шї кѣлѣроастѣ, вѣл ащерпѣтѣ шї о масѣ, о дмвѣцѣтѣрѣ потрївїтѣ шї о днгрїжіре де крещере аѣ фѣкѣтѣ не пѣрїнці а пѣвѣга дн сѣатѣ дес-предѣл мѣщерїлор, чї л'аѣ дмѣрѣдошатѣ, шї дн кѣрѣндѣ патрїеа поастрѣ ва авеа

мѣщерї пѣмѣптеї, карїї маї паїнте дїп лїсаа вѣлї ашезѣмѣнтѣ дндемѣторїѣ шї дндемѣторїѣ нїмїне пѣ ле днтрепїндеа, де шї не атѣпчї ка шї акѣм авеамѣ маї мѣлді мѣщерї стрїеїнї че 'ї ар фїї пѣтѣтѣ дмвѣда. Днделенчїѣнеа окѣрѣвїрїї аѣ превѣзѣтѣ ачеаста шї аѣ шї пѣс'о дн лѣ-краре. Тотѣ ачеле прїнчїпїї дн дмвѣде-тѣрѣ шї тотѣ ачеа едѣкѣдїе вїфортѣ, ал-кѣтѣще вѣл трѣпѣ фолосїторїѣ статѣлѣї. Ачесте іспрѣвї не ле даѣ інстїтѣтрїле пѣ-влїче, не каре кѣ пѣпѣсаре ле спелї шї пѣкѣтѣщї. Не спелї скóлеле реале, еле днсѣ'с днфїїндате ка шї тоате челелалте де чїнстїта епїтропїе а дмвѣдетѣрїлор пѣ-влїче прїп днвалта днкѣвїндаре, каре скоале дѣпѣ треї лѣпї тотѣ кѣ ачеа хотѣрѣре с'аѣ десфїїндатѣ, кьндѣ джкъ нїчї вѣлѣл нїчї, рѣл лор пѣ се кѣпощеа, де шї ка пѣ-трѣ вїне ераѣ менїте; днсѣ пѣ, пѣ тревѣ нїчї оdatѣ а фаче вѣелте де днвенїаре дїп мѣсѣреле окѣрѣвїрїї. Не спелї коле-ціѣл дн кареї скїмѣатѣ дїмпазіѣл Basїліан, аї вїтатѣ днсѣ къ ел есте їзворѣл че те аѣ адѣнатѣ кѣ дмвѣдетѣра, дїп каре астѣзі не фачї о трѣфанѣ парадѣ? Ынде аї пѣ-трекѣтѣ щїїнделе прегѣтїторѣ, кѣ каре аї пѣтѣтѣ аскѣлта вѣеле кѣрѣсѣрї дн дѣрї стрїе-не? аѣ пѣ днтре зїдїрїле ачелеа сфїндїте мѣзелор де довѣ вѣакѣрї, аѣ пѣ днтре а-челеа але академїеї? Не спелї фїлософіа. Домпѣле днї адѣк амінте шї крѣд къ Дта джкъ шї маї вїне днї адѣчї амінте, кѣ еа асфелѣ те днѣлчїсѣл дїп гѣра ачелѣїа не каре астѣзі вїтѣндѣл, сѣл масѣ дн де-фїмії, джкѣтѣ фїлософіа днї ера елемен-тѣл чел маї префїратѣ, рѣнѣндѣндѣ пѣ-трѣ есїстенда Дтале, мїжлоачеле позїтїве с'аѣ матерїале че дї се пропѣнеаѣ; ачеста

се днтъмпласе ла днчепереа paradocirii ei дн академие, апої де че акъм атъта зръ ши деспредѣ пентрѣ еа? Ласѣ тѣкар алтора дрептѣл ачестѣ де ѣвїре ши п'о спѣла сѣѣ маї вїне фещелї кѣ пата петревициеї. Фїлософїа авае де а'дї фї зрзала ши вѣтѣтра пѣравзрїмор, де дѣпса аваеї невоїе, ши дакѣ моралїтатеа попорѣлї есте фндamentѣл чел некїпїтїѣ ал содїетѣдїї, апої пѣдї тѣпжї скїереа кѣ асеменеа трѣсѣтѣрї скѣрѣоце. Не спелї факѣлтатеа де дрептѣ, ши Дта докѣ пѣ шїї параграфѣл дрептѣлї де чїнстеа персоналѣ. Не маї спелї ши лїмбеле, днсѣ дн че класе аї вѣкерїтѣ лїмба латїнѣ, кѣ каре те слѣжещї днтѣрїндѣдї скїереа ка кѣ пїще колоне, аѣ пѣ дн колецїѣ? Днзѣдар вреїа не сполї окїї кѣ вѣѣ ridiculus mus, кѣлесѣ ши ачестеа дїп каса вѣвїа дїндре кѣртѣрарїї ши фарїсїї Дтале, ласѣ мортѣчїѣнеа аста ла о парте дѣпѣ кѣм о пѣмещїї, кѣчї пѣ сїмдї кѣтѣ ддї мїросѣ де греѣ акъм? Днкѣтѣ пентрѣ елїнѣ те сѣѣтѣескѣ кѣ де ши о деспредѣещїї, чел пѣдїнѣ кѣндѣ те слѣжещї кѣ еа крѣдїї релецїосїтатеа зїчерїмор нескїмосїндѣле, ши дн локѣ де „ὁὡς ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεισθαί σε“ зї ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεισθαί σε. Еарѣ де пѣ прїченї лїмба кѣ деплїнѣтате дѣпѣ кѣм ещї сїгѣр кѣї аша, апої пѣ те маї фѣлї кѣ дѣпса ка ши кѣ латїна, кѣчї еарѣшї те авѣреазѣ вѣѣ мїросѣ греѣ, фїндѣ ши ачестеа лїмбѣ моартѣ. Італїана че ера днсемнатѣ дн класеле реале ши ѣареа нїчї пѣ се днчепѣсе, се пропѣне асѣзї ла класѣл дїп Галацї. Цермана кареа се парадосеа днainte de редѣчере днкѣ пѣ с'аѣ днчепѣтѣ; кѣ тоате кѣ дн програма гра-

дѣлї ал П. еа лїпсеще, днсѣ дѣпѣ дїспозїцїїме ч. епїтропїї дн кѣрѣндѣ есте а се днтродѣче, прекъм с'аѣ днтродѣсѣ ши франѣеза, каре де ши їзгонїтѣ дїп сїстема чеа резонатѣ а Дтале, шїї пре вїне, кѣ асѣзї пѣмѣрѣ 25 школерї че'с днтѣрїндї дн доѣв секцїї авѣндѣ де професорѣ пе D. Галїс. Епѣмерателе де маї сѣсѣ пѣрцї ле кѣпрїнзї дн рѣндѣрїле зїде зїчї: „С'аѣ спѣлатѣ їнстїтѣтѣрїле, шкоалеле реале, колецїѣл, фїлософїа, факѣлтатеа де дрептѣ, ши лїмбеле, пе каре апої маї жос ле репетезї кѣ вѣѣ тонѣ епѣатїкѣ, адѣогѣнд: „Дїп ачестѣ ноѣ програмѣ с'аѣ їзгонїтѣ поезїеа, кѣ алте асеменеа лѣкрѣрї кѣ тотѣл петревиचे содїетѣдїмор че се кавѣ а се пѣне пе калеа пропѣшїрїї;“ ачесте алте лѣкрѣрї се днделегѣ тоте ачеле че'дї плаче але щерѣе ши пе каре сѣпѣтѣ сїгѣр кѣ пѣ ле прїченї. — Апропо де поезїе; фїндѣ кѣ дн артїкѣл Дтале о вѣдѣ пресѣратѣ їчї ши коло; дѣмї воїе дарѣ а'дї ворѣ пѣдїнѣ де еа. Оаре шїї Дта че ролѣрї жокѣ поезїеа дн сѣера оменїрїї, шїї кѣ еа есте вѣрѣтѣ ши дн релїцїа ши дн кѣлтѣра попореелор, атѣтѣ челор веки кѣтѣ ши їсторѣ поѣв? Еа трече прїп тоте фазеле крѣдїнелор їдолатре ши алтеле, а жѣогѣндѣ пѣнѣ ла ачеа хрїстїанѣ де асѣзїл, ши еарѣшї прїп тоате епохеле варѣварїстѣлї ши але кѣлтѣреї оменещї. Deskїде сѣѣпѣта скрїптѣрѣ, арѣкѣдї окїї пе чеа днтѣїе фїлѣ а еї, ши дн картѣа фачерїї веї чїтї кѣ Моїсї протопѣрїптеле мѣзелор чеа маї свѣлїмѣ поезїе: „Ла днчепѣтѣ днтѣрекѣл акоперїа фада адѣпкѣлї ши дѣхѣл лѣї Дѣтнезеѣ ѣтѣла пе деасѣпра апелор. Аша дарѣ Дѣтнезеѣ аѣ зїсѣ сѣ фїе лѣтїнѣ ши лѣтїна с'аѣ фѣкѣтѣ. Чїтеше псалїреа, че

)

съвтѣ псалміи лѣи David, ші Jerimia, пе каріи ва крещіиѣ лѣи веі фѣ аззітѣ вреодатѣ лѣи вісерікѣ? Аѣ пѣ съвтѣ оделе ші імпе- ле челе сѣпте, че коріфеіи поеділор про- фаіи ле-аѣ імітатѣ, дарѣ пѣ ле-аѣ пѣтѣтѣ атінде съвлімітатеа ші інспіраціеа лор ді- віиѣ? Чітеце пе Салатонѣ, пе зніи про- фіді, ші везі поезіе. Траце зпѣ вълѣ пе- сте фада еі чеа антїкѣ, знде стѣ реліціеа пѣгънілор, ші оглндеце-те лѣи чеа позѣ лѣи каре веі ведѣ стрѣлзчїндѣ хрїстіанїта- теа. Изгонеще поезіеа, ачеастѣ поезіе лѣи каре реліціеа се лѣмбракѣ де стрѣлзчїре, ші атѣчї те веі изгони кѣар дела алтареле пѣрїптеці. Франціа лѣи моментеле челе маї пѣсѣферїте але декъдерїи сале, лѣи тіп- пѣл револзціеі се вълѣтазѣ кѣ аѣ авѣтѣ дої марї поедї крещіиї пе Шатовріаѣ ші Ламартїаѣ, карїи пѣтѣрѣ трезі трѣнѣл лор чел шортѣ сѣфлетеще, ші попорѣл ачела че атѣчї пѣ кредеа лѣи нїмікѣ, лѣи нїмікѣ зїкѣ рѣствѣрѣндѣ пѣлѣ ші алтареле лор, аѣ крѣзѣтѣ лѣи кѣпѣтрїле поеділор сѣи. Мартїрїи челѣ дїпѣтѣ ші Meditaції ле пѣсетїче але ачестѣ дїп зрѣтѣ аѣ дешѣ- птатѣ дїп поѣ лѣи сѣфлетеле челе стрїкате тѣреада idee а адезѣратѣлѣи Dѣмнезеѣ*). Іатѣ іспрѣві де але поезіеі. Лѣсѣнд пое- зїеа дїп пѣнтѣл ачестѣ реліціос ші лѣзѣнд'о лѣи ачел політїк, еарѣшї о ведем стрѣнс легатѣ ші де сѣрта нѣстрѣ ка ші де ачѣа а тѣтѣрорѣ попѣрелор. Де ші еа пѣ есте элементѣ чел неапѣратѣ кѣ трѣвїнцеле поастрѣ дѣпѣ кѣм зїчї, трѣвѣ се шїі лѣи- сѣ кѣ поезіеа есте чеа лѣпѣтїе епохѣ а кѣлѣтрїеі попорелор дѣпѣ кѣм пе араѣтѣ історїеа, прїи зрѣтаре еа есте ші а поа-

стрѣ пе каре н'о пѣтѣтѣ лѣпѣдѣшї, де шї о дешѣредѣшї лѣи скрїереа Дтале кѣ кѣ- вѣпѣтѣл де петревікѣ. Ної трѣвѣ се трѣ- четѣ прїи трѣнѣса прежѣм аѣ трѣкѣт тѣте паціїле чївілізате пе каре воїтѣ але зрѣта, ші каре пѣ кавѣтѣ а се пѣзѣе пе калеа про- пѣшїрїи дѣпѣ кѣм зїчї, дарѣ се ші афлѣ пе еа. Дакѣ лѣи зїмеле Дтале челе пѣві- новате аї фї дешкїсѣ ші фрѣзѣерїтѣ кѣтѣ де пѣдїиѣ історїеа літератѣреі, аї шї кѣ поедїи аѣ фостѣ чеї лѣпѣтї карїи аѣ апрїнс фѣклїеа шїїнцелор, прежѣм ші лѣпсашї Ев- ропа пе тѣртѣрїсеще кѣндѣ се скѣтѣра де жѣгѣл варварїлор ч'о лѣпкѣлкасѣрѣ. Тот рѣзѣрїтѣл аѣ трѣтѣратѣ де гласѣл чел фа- патїкѣ ал лѣи Мохамед, ші імперїеа арабѣ се ашезасе пе треї пѣрді але пѣтѣпѣтѣ- лѣи, лѣпїнсѣ дїп Індіи пѣлѣ ла катаракте- ле Нілѣлї ші дїп лѣпѣлдімеле Атласлїи пѣсте тарѣа пѣлѣ лѣи зпѣгїрїле Спанїеі. Шїїнцеле, артеле ші поезіеа арабѣ се рї- валїзаѣ лѣи Багдаѣтѣ, Алесандрїа, Мароко, Севїла, Грената ші Кордова, пе кѣндѣ по- пѣреле Европїеі dormїтаѣ лѣи зѣтѣреле пѣ- шїїнцѣеі ші але варварїеі. Ал кѣї гласѣ рѣспѣнсѣ ла кѣпѣтрїле арабїлор, аѣ пѣ вер- сѣрїле поеділор трѣвѣдѣрїи ші трѣверї? ші гласѣл лор аѣ фостѣ сѣппалѣл че аѣ де- щентатѣ ізѣїреа шїїнцелор лѣпѣтре рѣтѣ- шїцеле попѣрелор, рѣдїкатѣ дїп пѣлѣверѣа романѣ. Іатѣ рѣсѣлтате але поезіеі. Дга Домпѣле аї о паціе ші о лїмѣѣ, Дга кѣ зпѣл зѣлѣ неасѣтѣнатѣ, дорѣці ші зрѣзі prosperousїтатеа еі. Дга лѣи бїнекѣзѣпѣтатеа патрїеі аї шїколї ші зпѣл театрѣ пе каре те тѣгѣлещї але пѣшїи націонале. Пе Дга Домпѣле те-аѣ одѣрѣжѣтѣ ші те-аѣ сѣзрїетѣ прїи гѣт лѣпѣтѣр'о сѣарѣ ла репрезентациеа зпѣеі піесѣ рѣтѣнѣщї кѣндѣ аї аззітѣ вар

*) Jules Janin.

варісмі гроші ши фрѣзе verde врънзъ-
врдъ. Нъ ц'аѣ плѣкѣтѣ лимба ачеаста
кроитъ не поспѣшіе vodeвилѣ de поза
шкоалъ театралъ; аї къртіг'о шїаї врътѣ
а авзі чева маї плѣкѣтѣ, маї фрѣмосѣ ши
маї естетїк; аї врътѣ ка лимба Дтале ка
фатъ стрѣмошаскъ съ нѣ поарте о рѣфъ
аша de зисврѣсѣ, чї съ се дѣвраче дѣ-
тр'ѣнѣ вестѣжѣтѣ маї кѣрат ши маї de
гвстѣ адїкѣ маї поетїкѣ. Де че даръ нѣдї
плаче поезїеа? ераї мѣлдемітѣ de адї пле-
ка врекїле ла доїнеле пѣсторїлор ши ла
ачеле але пѣлгарїлор, кѣндѣ кѣ свдоареа
не фрѣвте корпѣреї одатъ пѣлгѣл дѣтре
мѣнчїторїї чеї сїргвїторї, дѣдї пѣлчеа кѣп-
течеле жѣпелор ротѣнче кѣндѣ дѣ грѣне
жѣрвїеаѣ спопѣрїле аврїте дїп мїжлокѣл о.
гоарелор; аї маї вої, кѣ плѣчере але аскѣл-
та, фѣдї дѣсѣ дїп преажтѣ-ле кѣчї еле
поезїеазѣ. Домѣл меѣ! Кѣї дѣкредїн-
дезї Дта лимба, предїосѣл ачестѣ тезаврѣ
ал пацїеї пентрѣ а о кѣлтіва, хайдїлор de
не свхатѣрї, кѣрѣвшїлор de не дрѣмѣрї,
орї мещерїлор: ротарї, ферарї, дѣ каре аї
вреа съ дѣкеї тѣтѣ кѣлѣтра? Нічї знї нічї
алдїї п'аѣ асеменеа повїле окѣпацїеї, але
лор de ши фолосїтѣре, тотѣші сѣнтѣ маї
прозаїче ка але маї мѣлтор алтора. Во-
ещї поате а о дѣкредїнда дѣгрїжїрїї стрїе-
не? Еѣ кредѣ кѣ de ачеастѣ вїтрїгѣ нѣдї
пасѣ нічї дѣкѣм, пентрѣ кѣ мѣза Дтале
есте дестѣоїнікѣ а се кївернїсі нѣмаї не
ла одѣ ши свхатѣрї.

(Ва зрѣма.)

Кѣвѣнт фѣневре пентрѣ рѣпосатѣл
дѣтрѣ ферїчїре преа сѣїндїтѣл Ке-
сарїе, епїскопѣл Бѣзѣлѣї.

Рѣпосат ла 1846, Ноетѣврїе 30. Пѣс ла
поменїреа de патрѣзечї de зїле de іеро-
діакон Іосїф Нанїе. *)

Тїпѣрїт ла пїтарѣл Z. Каркалекї, тїпографѣл кѣрді,
Бѣкѣрѣдїї, 1847.

Дрентѣл, de се ва сѣврѣші ши маї пайте, дѣ-
трѣ орїхнѣ ва фї.

Сѣврѣшїндѣ-се кѣрѣнд, а плїнїт анї дѣделѣн-
гадї. (Дѣделепчївїнеа лѣї Солотон карт. 4, ст.
7. 13.)

А вїедїї чеї вѣне есте нѣмѣрѣл зїлелор, ши
нѣмеле чел вѣн рѣмѣне дѣ вейї.

(Сїрах, 41, 16.)

Кѣвѣнт фѣневрѣ.

„Адѣчедїеѣ аїнїте de маї марїї воцрї
карїї в'аѣ грѣїт воѣ кѣвѣнтѣл лѣї Дѣмне-
зеѣ, ши прївїнд ла сѣврѣшїреа вїедїї
лор, съ ле зрѣмдїї кредїнда.“

(Евр. 13, 7.)

Вїада ши моартеа сѣнт дѣ мѣла лѣї
Дѣмнезеѣ. Ел есте стѣпѣн ал черѣлѣ ши
ал пѣмѣнтѣлѣї; ел ле а скос пре ачестеа
дїп нефїїндѣ дѣпревнѣ кѣ тоате челе че
сѣнт дѣтрѣнѣселе; нѣмаї ел пѣте съ хо-
тѣраскъ деспре сѣрта лор. Дела дѣчепѣт,
дѣкѣнд а дат фїїнда знїверсѣлѣї ши вїацѣ

*) Кѣвѣнтѣл ачеста, кѣн ши чел ростїт ла дѣ-
мортѣнтареа рѣпосатѣлѣї епїскоп de D. Ва-
сїліе Калоїан школар, ні с'аѣ трїмїс спре ре-
тїнѣрїре, дѣсѣ фѣрте тѣрзїѣ: авїа пайте кѣ
врео 10 зїле. Амвеле кѣвїнте стаѣ марторе
пентрѣ зн адевѣрат спорїѣ че фѣкѣ реторїка
вїсерїеаскъ дѣ Цара ротѣнеаскъ. Спре
нровѣ, de ши тѣрзїѣ, дѣмѣртѣшїт о марге
шї чїтїторїлор поцрїї. Red.

Фѣлтѣрмор сале, хотѣрѣеа морѣи а фост асемenea о вртаре неапѣратъ пентрѣ ачесте дѣн зрѣтъ, шѣ тимпѣл пентрѣ дѣн селе п'а фост декѣт пѣмаѣ вѣ фел де счепѣ, пе каре с'аѣ арѣтат тóте вѣдѣвѣтореле пентрѣ ка сѣ треакѣ ла вечнѣчѣ: астфел фѣгѣра лѣмѣи се скѣмѣъ педѣчетат; астфел дѣн лѣме тóте сѣпѣт сѣпѣсе префачерѣи шѣ нѣмѣк пѣ ретѣле статорнѣк; пѣмаѣ зѣл Дѣмнезеѣ есте ачелашѣ пѣскѣмѣват шѣ тимпѣл пентрѣ дѣнсел пѣ дѣсемнеазѣ нѣмѣк.

„Дѣнтрѣ дѣчепѣт Тѣ Дóмне пѣмѣпѣтѣл аѣ дѣтемеѣат шѣ лѣкрѣрѣле мѣнѣмор Тале сѣпѣт черѣрѣле, ачелеа вор перѣ шѣ се вор скѣмѣва, ѣар Тѣ ачелаш ещѣ, шѣ апѣи Тѣи пѣ се вор дѣмпѣдѣна.“ (Псалм 101, ст. 25.) Астфел стрѣгѣ проорок-дѣмпѣратѣл David. Тóте аша дѣр дѣн лѣме сѣпѣт пентрѣ ка сѣ пѣ фѣе; се аратѣ дѣн пѣдѣн, пентрѣ ка сѣ пѣарѣ шѣ сѣ се скѣмѣве: шѣ лѣмеа сеатѣпѣъ кѣ вѣ театрѣ каре дѣфѣдѣшеазѣ тот фелѣл де счепе, шѣ аѣ кѣрѣѣа актормѣ зрѣмеазѣ шѣ се скѣмѣъ педѣчетат. Ачеаста есте соарта тѣтѣлор фѣлтѣрмор дѣн лѣме, ачеаста есте асемenea шѣ а о мѣлѣи, ачест зеѣ ал пѣмѣпѣтѣлѣи: а се пѣше, а трѣи шѣ а мѣрѣ, ѣатѣ deviza лѣи. Да, фѣрадѣлор, поѣ не пѣщем пѣмаѣ ка сѣ мѣрѣм, шѣ петречем дѣн лѣме дѣтокмаѣ ка нѣще кѣлѣторѣ каре вѣн, трек шѣ се дѣе, кѣ ачеастѣ кондѣдѣе дѣсѣ, ка сѣ пѣ се маѣ дѣторѣкѣ; сѣѣ ка зѣда рѣжѣлѣи пе каре апѣсел сóрелѣи пѣ о маѣ vede а зѣда ачелашѣ дѣрм зѣде а вѣзѣт'о дѣн рѣсѣрѣтѣл сѣѣ. Дѣр, дака сóрта пóстрѣ есте атѣт де фаталѣ, пентрѣ вѣадѣъ зѣк, дака еа есте атѣт де пѣскѣмѣвѣчóсѣ, шѣ дака пóѣ не есте аша де кѣпоскѣтѣ ачеаста, дѣкѣт пѣавем, декѣт а не сѣпѣне дѣн тѣчере шѣ

зѣмѣлѣцѣ ла ачест декрет ал пѣведѣдѣдѣи, пентрѣ че не мѣхѣм атѣта, пе дѣнтрѣстѣм шѣ пѣлѣпѣем пре чеѣ че мор? Пентрѣ че не тѣогѣм де мóртеа пѣрѣндѣлор, а пѣделор шѣ а пѣрѣтенѣлор? Пентрѣ че де мѣлте орѣ не десперѣм пентрѣ мóртеа челор марѣ аѣ пѣмѣпѣтѣлѣи, дѣкѣт пѣердереа лор о сокотѣм пѣвѣндекатѣ, ѣар поменѣреа лор рѣмѣне пѣщеварсѣ шѣ скѣмѣпѣ пентрѣ поѣ? Ноѣ, маѣ дѣогѣз, пѣлѣпѣем фѣрѣ сѣ щѣм кѣм се фаче ачеаста кѣ пѣлѣпѣем, декѣт vedem кѣ сѣмѣдѣ де оаре каре сѣмѣдѣмѣнт дѣрерос дѣн лѣвѣнтрѣ, пѣлѣпѣем кѣ тóте ачестеа де мѣлте орѣ фѣрѣ сѣ врем; шѣ пѣ пѣтем зѣче алт декѣт кѣ пѣлѣпѣем е о лѣкраре а пѣтѣрѣѣ, ѣар пѣтѣрѣѣ нѣменѣ алтѣл пѣ пóте сѣѣ порѣнчеваскѣ фѣрѣ пѣмаѣ чел че а зѣдѣт'о. Апоѣ, дѣфѣрѣкошата idee че авем деспре мóрте, зѣпѣт кѣ ачееа кѣ поѣ пре чеѣ че мор дѣи пѣердем пентрѣ тотд'авѣна, адаогѣ дѣререа шѣ дѣмѣлѣеще пѣлѣпѣем пóстрѣ. Ёар де се каде дѣсѣ сѣ пѣлѣпѣем пре чеѣ че мор, сѣѣ пѣ: ла ачеаста дóѣ сѣпѣт пѣрѣчѣнѣле, фѣрадѣлор, каре не дѣндеампѣъ, шѣ ал кѣрора фѣндѣament заче дѣн поѣ дѣшѣне, адѣкѣ дѣн ом: воѣ сѣ зѣк, пѣщѣноца де а трѣи шѣ де а мѣрѣ, шѣ дѣн протѣвѣ; кѣчѣ сѣпѣт óменѣ каре щѣѣ шѣ а трѣи шѣ а мѣрѣ. Аша дѣр, пе чеѣ д'ѣнтѣѣ сѣѣ пѣлѣпѣем пентрѣ пѣферѣчѣта лор соартѣ, атѣт дѣн вѣадѣъ кѣт шѣ дѣпѣ мóрте, ѣар пе чеѣ д'ал доѣлеа, пентрѣ кѣ поѣ ѣ ам пѣердѣт поате фѣрѣ време, пе кѣнд дѣкѣ вѣада лор ера фолосѣтóре сочѣетѣдѣи шѣ оменѣрѣи. А петрече о вѣадѣ толешѣтѣ, трѣндавѣ, десѣрѣпѣатѣ, дѣфѣмѣатѣ; а слѣжѣ пѣмаѣ трѣпѣлѣи шѣ сѣмѣдѣрѣлор лѣи; а пѣ фолосѣ дѣнтрѣ нѣмѣк пе а пѣрѣпеле орѣ сочѣетатеа омeneаскѣ, ачеаста

ва съ зикъ пещиѣде де а тры, ші prin
 зрмаре де а мѣри. Іар дін противъ, а дѣ-
 че о віадъ лѣкрѣтоаре, кѣмпѣтатъ, чін-
 ститъ, лѣдате; а слѣжі дн тот кінѣл фо-
 лослѣи овщеск; а фолосі не апроапеле;
 а фолосі патріа, пагіа, оменіреа; а фі зн
 модел саѣ есемплѣ де віртѣте політікъ
 орі реліціоасъ дн фаптъ ші дн кѣвѣнт,
 ші а рѣштѣнеа пѣпъ дн сѣвршіт аша, іа-
 тѣ че ва съ зикъ а тры, ші дикъ, че е
 маі мѣлт, а щі де а тры ші а мѣри. Аша,
 не чеі д'ѣнтѣѣ съ'ї пѣпѣтем пентрѣ пе-
 щіѣде лор, не чеі д'ал доілеа пентрѣ кѣ
 поі 'ї ам піердѣт, фіѣндѣне віада лор де
 таре фолос; дар, пещіѣде ші зрѣтріме
 ачелора трѣвѣ деспрѣдѣте, іар віада ші
 віртѣділе ачестора лѣдате ші чінстіте:
 ші дечі, пентрѣ а поастрѣ днвѣдѣтѣрѣ
 віѣ а фаче ачааста акѣт, днтрѣ поменіреа
 вѣрватѣлѣ че пѣпѣтем астѣзі; ла каре
 днсѣші тареле Апостол не дндеампѣ стрі-
 гѣнд: „Фрадлор, адвчедівъ аміпте де маі
 таріі воцрі каріі в'аѣ грѣт вѣѣ кѣвѣнтѣл
 лѣі Дѣтмезѣѣ, ші прівінд ла сѣвршіреа
 віедіі лор, съ ле зрмаци крѣдінда.“

Тречереа дін віадъ а ферічітѣлѣ дн-
 трѣ поменіре преа-сѣіндітѣлѣ Кесаріе епі-
 скопѣл Бѣзѣлѣі, не кеатъ а адвче чеа
 дін зрѣт реліціоасъ даторіе асѣпра цѣрѣ-
 неі ферічітѣлѣ рѣпосат. Піердереа ачестѣі
 вѣрват есте таре, днтрістарѣа поастрѣ а-
 дѣнкъ, пѣпѣдереа кѣвіпчоасъ. Ші кѣ а-
 дѣвѣрат, віада са а фост зн шір некѣрмат
 де фапте віртѣоасе каре фак не вѣрвадіі
 чеі тарі, не архіерей чеі кѣвіоші, не пѣ-
 ріндіі чеі де дѣмѣлт аі вісерічіі. Петрече-
 реа са modestъ, днфѣрѣпатъ ші сѣвѣтъ;
 рѣвна са днфокатъ, атѣт днтрѣ челе вісе-
 річѣщі ші споріреа вѣпелор пѣравѣрі, кѣт

ші пентрѣ днпайнтареа ші ферічіреа пагіей
 сале; іар маі прѣсѣс де тоате стѣрѣреа че
 кѣ днпадісѣл пѣнеа днтрѣ а дндемна ла
 моралітате кѣ кѣвѣнтѣл ші а да есемплѣ
 кѣ фапта, а фост зн модел де віртѣді вѣр-
 нік де зрмат (пентрѣ тоці чеі че дорѣск
 а лѣса о сѣвеніре пѣкѣтѣ ші зн пѣме
 іѣвіт ші респектат) дѣпѣ кѣт днсѣші та-
 реле Апостол зиче: „Ші прівінд ла сѣвр-
 шіреа віедіі лор, съ ле зрмаци крѣдінда.“

(Ва зрма.)

КЪНТЕКЪЛ ОРЕКЪРЪІА ДАНЧѢ. *)

(Оріцінал ал алтѣіа.)

Нѣі дѣстѣл мѣтатѣл
 Знѣл дела алтѣл, —
 Амарѣ сіндїре
 Кѣ мѣлт дорїре —
 Дела 'меа іѣвітѣ
 Інімѣ дорїтѣ.
 Маѣ адѣс дѣшманїі,
 Ка съ шед кѣ аніі
 Аічї ла днкісѣре,
 Знде нѣ ѣ сѣре.
 Мі се ші опрі
 Кѣ нїмѣ а ворѣі,
 Ба нїчї а скрїеа
 Ла іѣвіта меа,
 Ка еа съ нѣ щїе
 Че'т лїпсеѣе тіе.
 Дѣшманїі фѣкѣрѣ
 Рѣѣ прѣсте тѣсѣрѣ,
 Кѣ еї те лѣарѣ
 Ші те 'нденѣртарѣ
 Прѣсте тѣнці ші вѣї.
 Дела фрадїі меї;

*) Нѣтї ѣ кѣпоскѣт чїне съ фіе фост ачѣста.

Престе къмпї къ флорї
 Дела дѣлчї сѣрорї;
 Прест' о рѣпъ реа
 Дела дѣлчеа теа.
 Ах! мѣртеа нѣ вїне
 Кънд о кїем ла мїне!
 Маї вїне съ мор,
 Декът съ порт дор.
 Да ва Дѣмнезеѣ
 Скъпа воїѣ шї еѣ.

КЪНТЕКЪЛ ОРЕКЪРЪІА МАІОР. *)

Венї тїмпѣл съ тѣ дѣк
 Кътрѣ спѣркатѣла де тѣрк.
 Акът лас шї плѣг шї вої,
 Шї тѣ дѣк тѣндръ 'н ресвої,
 Лас шї кърте шї лѣкаш,
 Шї тѣ дѣк кътрѣ връжтамш,
 Іо те лас тѣндръ пре тїне;
 Астѣзї те деспарцї де мїне,
 Шї тѣ дѣк, п'ам джкѣтрѣѣ,
 Къ де нѣ, іо ѣтмлѣ рѣѣ.
 Ретѣлї тѣндръ'о сълѣтѣсъ,
 Нѣ маї плѣпѣ — фї воїѣсъ!
 Къ порѣнка 'тпѣрѣтеаскъ
 Треѣве съ се плїнеаскъ.
 Іо те лас къ Дѣмнезеѣ,
 Шї тѣ дѣк къ дорѣл тѣѣ.
 Къ вїп тѣрчї ка нїще ходї;
 Шї не вор тѣїа пре тоцї, —
 Ъикъ не вор шї ровї,
 Шї таре рѣѣ не ва фї;
 Шандѣрїле лѣ аѣ стрїкат,
 Къмпѣрїле лѣ аѣ предат,
 Пре къмпїтан 'л аѣ нѣшкат,
 Шї стегѣл і л'аѣ лѣат,

Пре стегарїѣл 'л аѣ ровїт,
 Мѣлцї воїнїчї аѣ препѣдїт,
 Іар пре пої нѣ аѣ сѣрѣчїт,
 Шї таре нѣ аѣ асѣпрїт.
 Іар неѣаста третѣра
 Шї пре офїцїрї рѣга:
 Нѣ дѣчедї пре соцѣл меѣ!
 Съ въ ерте Дѣмнезеѣ.
 Аѣем вїте, аѣем вої,
 Шї о тѣрмїцѣ де ої.
 Аѣем касъ шї' о вїнїѣрѣ,
 Шї пѣцїнѣ тошїѣрѣ.
 Лѣадї тѣте, ах лѣадї!
 Нѣмаї соцѣл меѣ лѣсадї.
 Де треї лѣнї сълт тѣрїгагѣ
 Нїчї ам мѣтѣ, нїчї ам татѣ,
 Нїчї ам фрате, нїчї ам сор,
 Маї вїне шї Іо съ мор.
 Іар' вѣрѣатѣл тї грѣа:
 Ласѣ плѣнѣл дѣлчеа теа!
 Дѣтѣ акас', те одїнеѣе,
 Къ Дѣмнезеѣ тот трѣѣе.
 Дандѣратѣла Дѣмнезеѣ
 Фїе пѣрїптеле тѣѣ,
 Съпта маїкъ Марїа,
 Фїе тѣїкълїца та.
 Дѣ ої трѣї шї н'ої морї,
 Не варѣ іар' воїѣ венї.
 Іар' дакъ тѣ ва ловї
 Врѣн глонц шї воїѣ перї;
 Съ даї слѣжѣе сѣрїндарѣ,
 Шї пѣне челѣї че н'аре. —
 Шї те лас къ Дѣмнезеѣ —
 Шї тѣ дѣк къ дорѣл тѣѣ.

В.

Деслегарѣа шарѣдеї дїн Nr. 22:

Фїгѣра, гѣра, рѣга, ѣра, ар, аѣр.

*) Нїчї ачеста нѣ'мї е кѣпоскѣт. Атѣта стѣ
 шї дн оріцїнал, маї тѣлѣт нѣ.